

NUNALINGNI KAVAMATKUNNILU PIVIKHAQAUTIKKUT NUNALAANI AKHALUUTIQUYUAGIYAINGIT MALIGAKHAQ

ANGMAQTIGINIKKUT NAUNAITKUT

Nunavut Kavaman (GN), talvanga angirutikharni Maniliqidjutiliqinikkut Maligarni, tunihimaaqtukhat maniliqinikkut ikayuutikharnik nunalaanun tapkuninga akhaluutiquyangit.

HIVUNIURUTIKHANGIT

Una maligakhaq aulahimayuq ukuninga hivuniurutikhangitni:

- Nunavut Kavaman (GN) ikayuktakhaliqtait nunalaangit munagihimaaqlugit hulilukaarutikhat taima anginirmik ilauqagiangat nunalaani ihumaliuqtunik nunalaanilu anginirmik munagihimaaqtakhangit hivunikhaptingni.
- Nunavut Kavaman (GN) hivunigiluaginiaqtait Inuit Qauyimayatuqangit ihumagiyaingit tapfuminga Pijitsirniq (ikayugiangat), Angiqatigiiniq (angirutiqaliliqtun ihumaliugiikhimayut talvuuna uqaqhimayainik), unalu Piliriqatigiiniq (havaqatigiirnikkut).
- Nunalaangit uktuqhimaaquyayut havagianganik akhuruutigiyangit ilituqhaiyaangatlu ayungnautigivaktaingit nunalaani pivalliadjutikharnik.
- Nunalaangit inikkut aulahimaaqtukhaugaluaqtun, munagidjutiqaqlutik kiugiaqaqhutiklu ihuaqtumik.

UUKTUUTIKHANGIT

Una maligakhaq aulahimayuq tamainun taaksiqangitunik nunalaani havagviingit Nunavunmi.

TUKILIURUTINGIT

Himiqtuutikhangit Akituyut Manikhat Akikhangit

Una ilauqaqhimayut tapkuniinarnun himiqtautikharnun akingit akhaluutiquyangit ilaungituq ihuaqhaqtauhimaarninga, ukiumi ihuaqhaqtauhimaarninga havaaq, ingniquliugungnaigiangatlu angiyumikluuniit ihuaqhaqtauhimaarningit nuutaanguqtigiangatlu.

Akhaluutiqyuagiyangit

Akhaluutiqyuagiyangit ukuat:

Akhaluutit

Aulavikhaqaqtun Ingilraviingit

Pualrutilik	18nik ukiuk aulaviqaqtuq (24 tausinik ikaakninik aulagiaqaqtuq)
Taadjaqtiuyut	18nik ukiuk aulaviqaqtuq (24 tausinik ikaakninik aulagiaqaqtuq)
Manikhaiyaiyit	18nik ukiuk aulaviqaqtuq (24 tausinik ikaakninik aulagiaqaqtuq)
Agyautit	18nik ukiuk aulaviqaqtuq (24 tausinik ikaakninik aulagiaqaqtuq)

Maniktaqvikharnik

Naunairutiqangituq tuyuqvikharnik akilivikharnik piliuqhimayukhaq uuktuutigiumayunun taima Nunavut Kavaman aituqtauniaqaqtuq piqangitun pidjutikharnik ikayuutikharnikluuniit. Maniktaqvikharnik akikhangit aulaaqnaiaqtun qauyihaidjutikharnik maningnik allanikluuniit ilituqhaidjutikharnik atuqtakharnik.

Nunalaani Kavamaliqiyut

Nunalaani kavamaliqiyut aulatitihimavakhimayut talvuuna Nunaliarpaarvingmi, Nunat Katimaviingit, Nunat Mikiyut Maligaq, Hamilaangit Maligaq.

Taaksiqangitun Nunalaani Kavamaliqiyut

Nunalaani kavamaliqiyut angirutiqangitun taaksiliqittuiyaangat pukugiangatluuniit nunaqaqtun nanminigiyainik taaksikharnik.

Taaksiqaqtun Nunalaani Kavamaliqiyut

Nunalaani kavamaliqiyut angirutiqangitun taaksiliqittuiyaangat pukugiangatlu nunaqaqtun nanminigiyainik taaksikharnik.

HAVAKTAKHANGIT MUNAGIYAKHAINGITLU

1. Minista

Tamna Ministauyuq Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkutni kiudjutigiyukhaq Maligaliuryuaqviliqivingmun aulatitiyaangat uminga atugakharnik.

2. Tuglia Minista

Tugliuyuq Minista Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkutni:

- (a) Munagiyakhangit titiqiqidjutiliqidjutingit tamainik malikhautikhangit uvaniituni maligakharni;
- (b) Angirutigiaqaqtun maniktaqvikhangit aulahimayut uvani atuqtakhangit naunaiyagiikhimayut uvani maligaqharni;
- (c) Imailiugiaqaqtuq, talvuuna titiraqhimayuni atuqtakhangit, allanun angirutikharnik angirutiyaangat maniktaqvikharnik talvanga Ikayuktiuyuq Tuglia Ministamin Aviktuqvingniituni Aulapkaiyi talvanga Aulatitiliqiyitkuni Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkutni.

3. Aulapkaiyi Nunalaani Pivalliadjutikharnik

Tamna Aulapkaiyi Nunalaani Pivalliadjutikharnik talvanga Havagviani Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut:

- (a) Naunaiyainiaqtun uminga maligakhaq ihuaqtumik naunairutiqaqtuq atuqtaulualiqhunilu tapkuatlu manikhangit akiliktauyukhatlu pigiaqaqtun uvani maligakharni ihuaqtumik kiudjutiaqniaqtun talvuuna nunalaani ihivriuqtauligumik uvani ukium nunalaani ihivriuqtauligumik maniit atuqtauvakhimayut naunaikutingni titiragiikhimayuni;
- (b) Piyukhauyuq ihivriuqtukharlu atuqtauquyauyunik ilauqaqhimayukhanik allatqiinguyunikuuniit akhaluutiryuanganik pihimayainik akhaluutigiyangit piyagiikhimayut uvaniituni maligakharni.

ATUQTAKHAGIYAIT

1. Pigiaqaqtunun

Tamaita taaksiqalimaitun nunalaani kavamaliqiyut pigiaqaqtun ukiumi tamaat uminga maniktaqvikharnik uvanga atugakharni.

2. Maniktaqvikhangit

- (a) Tamaita pigiaqaqtunun uuktuqtun tuniyauniaqtun Maniktaqvikharnik ukiuk tamaat Angirutiqagiiqagumik Titiraqhagumik tuyauhimayuq talvanga Havagvingmin.
- (b) Tapkuat maniit atuqtauvikhangit ilitugipkaktaungitkumikuuniit atuqniingit, naunaiyagiikhimayuq uvani angirutiaqhimayut qauyihaidjutiit maniit atuqtauniingit nunalaaniluuniit ihivriuqtauligumik, tamna uuktugiikhimavaktuq angiqtaulimairniaqtun maniktaqvikharnik taima atugangit ihuaqhiqtautinanik.

3. Amigaqhuutiqaqumik Ihuaqhaidjutikharnik/Himiqtauyukhatlu

- (a) Ihuaqhaidjutiqaqyuagumik amigaqhuutiqaqumikuuniit atuqtauyakharnik avatqutiqhimayunik maniktaqvikhagiikhimayamingnin uvani atugakharni

hanaqidjutikharnik pigiaqaqtun havaanganik havagiikhimayuni talvuuna
Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqaautikkut Akituyuni Maniit atuqtauniaqtuni.

MANILIQIDJUTIKHANGIT

Maniliqidjutikhangit atuqtauyukhat uvani atugakharni naunairutiqaqtukharnik
angirutikharnik talvanga Maligaliuqyualiqivingmin pigiaqagumik maniktaqvikhangit
naunaiyagiikhimayunik maniit atuqtauvinganin.

PILAAARUTINGIT MINISTAIT

Piqangituq uvani maligarni kitungni piyaulimaitun talvanga pilaarutingit Ministanun
ihumaliugiangat hanaqigiaqaqtunlu pittiaqnikkut talvuuna Nunalaani Akhaluutiliqinikkut
Havaaqhangit ahiqpaniitun uvanganin atugakharni.

ANGIRUTAUTIGIYAKHA ILANGA

Una maligaq atuqtitauliqniaqtuq ubluangani atiqtauvinganin Qiqaiyaqluarvia 31, 2020nguqan,

Hivulliqti

NAUNAITKUTIMI A-MI: NUNALAANI AKHALUUTILIQINIKKUT HAVAAQHANGIT

1.0 Havaaqhat Naunaitkutit

1.1. Havaaqhat Hivutunikhangit

Hivunikhangit Nunalaani Akhaluutiliqinikkut Havaaqhangit (MMEP) imaatun itun:

- Atuqhimaquvaktun ihuaqtunik akhaluutingit auladjutikharnik upalungaiyailutiklu himiqtutikharnik akhaluutit nuungumaangita tikiutigumik;
- Tunihimaqtukhat nunalaangit anginirmik munagidjutikharnik namagiyamingniklu atugumayainik talvuuna munagidjutikhangit atuqtauluanginaqtunik akhaluutingnik;
- Piqagiangat nunalaangit piyukhat ihuaqtunik pidjutikharnik ihuaqtumik munagidjutikharnik akhaluutigiyainik.

1.2. Havaaqhaq Ihumagiluaqlugu

Tamaita taaksiqangitun nallaumayut nunalaani kuapulaisingit ilaugiaqaqtun ilaulutik talvani Nunalaani Akhaluutiliqinikkut Havaaqharni.

Havaaqhangit maniktaqvikhangit atuqtaugiaqaqtun niuvigianganik hanalrutikharnik nunalaani akhaluutikharni, naunaiyagiikhimayut ukuninga Havaaqhangit Malikhautikharni.

Tamna maligakhaq hivutunirmik atugiaqaqtuq atugianganik allanik akhaluutikharnik hanalrutikharnik angiyunik nunalaangitni nunalaangitlu akhurutiqaqtunik naunairutingnik pigiaqaqtunik hanalrutikharnik avatquhimayunun ukuninga nallaumayunik akhaluutikharnun. Tukhiqtauhimayunik hanalrutikharnik piqaqtukhat avatquhimayunik akhaluutigiyainik. Kituliqaaq tukhiqtauhimayut hanalrutikharnik talvaniingitun akhaluutigiyaini tuyuqtauhimayukhat titiraqhaa angirutikharnik hivunirmi kituliqaaq atuqniaqtainik akiliktuitinanikluuniit.

2.0 Nunalaani Atuqtakhangit Akhaluutinun Hanalrutikharnun

2.1. Nunalaani Ikayuutihimaqtunun

Tamaita nunalaangit pigiaqaqtun naunaitunik akhaluutikharnun hanalrutikharnik tuniyaangat ukuninga havaktakharnik, ikayuutikharnik nunalaaniitunun inungnun:

Apqutingni Ihuaqhaiyukharnik

- Malikhautikharnik naunaitunik apqutingnun ihuaqhaiyukharutikharnik qangani apqutingni ilauqaqhuni, tapkuninga kikliumadjutiqaqngitun, uyaqanik iliugaiyut, manikhaiyut, kuvigaqvikharnik, atikharnik apqutingnun
- Aputit hikuniklu munagiyakharnik ikikliyumiqtitiyaangat natiruviktunik aulatitiyaangat qayangnaitumik aulavikharnik akhaluutinun inungnun pihuktunik
- Ihuaqhaidjutikharnik imarnik, quvigairvikharnik, halumairungitlu nayugvikhangit taimaitun apqutikhangit, qattaqyuangit avatilikhangit avatilirutikhangitlu tuqhuangit aulayut talvani

Iqakungit Munagiyauvikharnik

- Munaginikkut iqakungit iqakuukvikhaq nayuqvikhangit ilauqaqhimayut qirataqhaiyumi taadjaqhimaarnirlu qaligiirtikhimaagtuni iqakungit nayugaani.

Allat Ikayuutauyut

Nunalaangit apigiyauvakhimayut tuniqueplunik allanik ikayuutikharnik nuatqatigiyainun taima havaktauluaqtitauhimgangitun talvanga Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut. Humilqaak humilu ayungnautiqaqngitun akhaluutinik atuqtaulimaitkumik aihirumik aturuminaitun atuqtakharnik, ikayuutikharniklu, akhaluutit angirutiqangitun talvani Havaaqharni taima tunititinaqtun ukuninga ikayuutikharnik.

Allat Nunavut Kavamangit Havagviit kaantulaaliqitaagtun ikayuutikharnik nunalaanun tunihimaagiaqaqtunluuniit ikayuutikharnik atuqtaugiaqaqtunik. Humiliqaak pigiaqaqtun humiliqaak ayungnautiqalimaitun ingilrutingnun atuqtaulimaitun atuqtauluaqtakharni, ikayuutaaluaqtuniklu, ingilrutikhangitlu taima pigiaqaqtun uvaniituni Havaaqharni atugiaqaqtun tuniyaangat ukuninga ikayuutikharni.

Maniktaqvikhangit ingilrutikharnik aulayut malikhautikharnun qaptiliqiyiitigun mikhaatigun, imarnik anaqtautitlu ikayuutiuyut, anginirmik atuqtauyukhat munagidjutiaqaqtun tuniyauyut uvani Havaaqharni.

2.2. Naunaitun Pigiaqaqtun (Naunaitun Akhaluutiqaqngit)

Nunalaani Akhaluutiqaqngit Havaaqhat tunigiaqaqtun maniktaqvikharnik pigiaqaqtunun nunalaanun niuvigianganik himiqtautilugitlu naunaitun akhaluutiqaqngit ingilrutikhangitlu piqaqtukhat tuniyaangat ikayuutikharnik nunalaani. Naunaitun akhaluutiqaqngit imaitun:

1 Ikhugaiyuq

1 Pualritaqtuq

1 Manikhaiyuq

1 Agyaqtuut Akhaluutiryuaq

Pidjutikhat nunalaani ilauqaqtukharnik akhuqnaqtuniklu ingilrutingnik anginiqaqtun tapkuninga naunaitun akhaluutiuyuanganik aulahimaaqlutik ilitugipkaihimaanaqniaqtun talvunga MMEP-mun talvuuna kavamangit ukiungani maniit atuqtaunginaqtun upalungairutingnun ilauniaqtunlu talvani Akituyut Nallautiqhimayuni humiliqaak atuqtaugiaqaqtuni. Tamna MMEP-kut ihumagiluaqniaqtun pidjutikharnik tamainun nunalaaniitukharni naunaitunik akhaluutiuyuanganik, maniktaqvikhaqaqlutiklu atauhiinaqnik ingilrutingnik talvani naunaituni akhaluutiuyuanganik.

3.0 Ihuaqhaidjutikhangit Akhaluutit Ingilrutiit

Uvani havaaqharni aulaniaqtuq tapkuanginaqnun akituyunun akiqaqtunik niuvigiangat himiqtuyukharniklu ingilrutiit naunaitunik akhaluutit. Akikhangit ihuaqhaidjutikhangit naunaitunik akhaluutingnik aulahimaaqniaqtun nunalaani auladjutiliqinirmi. Taima ayungnautiqaqtinamik ingilrutingnik, nunalaani qullangnairutikhangit havaaqhat ihuaqatumik manikhaqaqniaqtun aadjikiikhimalutik himiqtautikharnik akiharni.

3.1. Ihuaqhaidjutikharnik Havaaqhaq Piqaqtukhat

Pigiaqagiangat uvani havaaqharni, tamangnik nunalaangit piqaqtukhat aulatitidjutikharnik hanayauvikharnin ihuaqhaidjutikharni allatlu ihuaqhaidjutikhangit naunaiyagiikhimayut tamangnik ingilrutingit naunaitunik akhaluutiuyuanganik. Tamangnik nunalaangit titiraqhimayakhangit ilitagidjutikhangit aulavikhangit ukuat ihuaqhaidjutikhangit havaaqhangit atuqhutik Ihuaqhaidjutikhangit Munagidjutikhat Aulatitiyaanganik Hanaqidjutikharni (MMOS-nik) uvaniluuniit naunaituq ihuaqhaidjutikhaq munagidjutikhangit havaaqhat angirutiqagumik tamangni CGS-kutni pigiaqaqtuniklu nunalaani kuapulaisingit.

Nallauhimagukhat ihuaqatumik ihuaqhaidjutikhangit titiragiikhimayuni atuqtakhangitlu akhurnaqtun ihuaqatumik aulayaanganik Nunalaani Ingilrutiliqinikkut Havaaqhangit tunihimaqtuniklu atuqtauyukharnik pidjutikharnik nunalaangitni ilitugipkailugit piqangitun ihuaqhaidjutikharnik akiqalimaitun ingilrutikhangitlu naunaitun akhaluutikhangit piqagiaqangitun himiqtutikharnik taima tikiutinamik atuqtauvikhanga akunigaalungnirmi.

Aulapkaiyi Nunalaani Pivalliyuliyut talvunga Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkutnin tukhigiaqaqtun naunairutingnik talvuuna ihuaqhaidjutikharnik humi nunalaani aulahimayut niuvigiangat ingilrutikharnik ilauhimaguk tapkuat naunaitun akhaluutiuyuanganik himiqtutikharnikluuniit ingilrutikharnik taima hunngiktautinani akhaluutiuyuaq naunaiyagiikhimayut uvani malikhautikharniitun.

3.2. Ihuaqhaidjutikhangit Havaaqhaq Maniktaqvikhangit

Naunaitun ihuaqhaidjutikhangit aihirungnaigiangata maniktaqvikhauyuq nunalaanin talvanga auladjutikharnik maningnin maniktaqvikharvianganinlu tuniyauhimagut talvanga Nunalaani Maniktaqvikharni Havaaqharni. Ilaunikkut, tamna nunalaani pihimaniaqtait 25pusanguyumik tamainik ingilrutikhangit atuqtitiunik manikhat allaniituni maniktaqvikharni tutquhimayuni.

Tunihimaaqtun amingnaqtunik avatiliqinikkut ayungnautigivaktaingitlu auladjutikhangit angiyunik ingilrutingnik Nunavunmi, 18nik ukiunganik aulaviqaqhimayut akhaluutiuyuangit qitqaniituni aulavikhangitni.

Nunalaanitun akikhangit piinagiaqaqtun talvanga auladjutikharni maniktaqvikharnik uvaniluuniit, talvanga nunalaani pihimayaingit maniktaqvikhangitlu Ingilrutikharni Manikhaini avatquhimayut atuqtakhangit himautikharniituni talvanga naunaituni akhaluutiuyuangani, tamna Aulapkaiyi Nunalaani Pivalliadjutikharnik angirutigitaqtait atuqningat ingilrutiit maniktaqvianin.

3.3. Ihuaqhaidjutikhangit Havaaqhangit Ayuiqhautikharnik Ikayuutikharniklu

Nunalaani piqaqtukhat naunaiyaiyaangat havaktingit tamaat ayuiqhautihimagut atugianganik ihuaqhaidjutikharnik hanalrutikhangit ayuittiagiikhimagutlu ilitagidjutiqaqtunlu piqaqhutik ihuaqhaiyaanganik ingilrutingnik.

Humi nunalaangit pilimaiqtun havaktukharnik pihimalimairumiklu ayuittiagiikhimagunik havaktukharnik piyaanganik ihuaqhaidjutikharnik havaaqharnik munagiyakhainik, pigiaqaqtun ihuaqhaiyukharnik nanminiqaqtunik havaktinik allanikluuniit havagiaqaqtainiklu. Ukuat akikhangit akiliktaugiaqaqtun talvanga auladjutikharnik manikharnin nunalaanganin taima nunalaangit ihuaqhaihimagutun ingilrutikhangit nanmnikkut.

Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut havakhimaaqniaqtun aulalutik ikayukniaqtait Nunalaani Ayuiqhaqhimagutun Havagviangit (MTO-ngit) tunihimaaqiangat MMOS-nik ingilrutikharniklu ihuaqhaidjutikharnik ayuiqhautikharnik taimalu pigiaqaqtuniklu ilitagidjutikharnik havaaqharnik nunalaani havaktinun allanunlu ihuaqhaihimagutun ihuaqhaiyutlu naunaitunik akhaluutiuyuanganik.

4.0 Malikhautiqaqtun Atuqtauyutlu Naunaitun Himiqtauyaangat Ingilrutauyunik

Aadjikiinguyut akhaluutiryuungit aituihimagpaktun nanminigiyainun ihuaqtumik maningnik aulayaangat, naunairutiqaqniaqtun anginirmik atulluaqnaitumik maningnik ayuiqhaqhimagutunik hanayiyukhanun ikayuutigiyangatlu hanalrutingnik.

Naunaiyagiikhimagunik hanalrutikharnik ayungnaitiginiaqtuq hanayiyukhanun, taimalu himiqtauhimagiangat ilakharnik himiqtuutihimagiangatlu hanayiyukharnik tamangnun

nunalaanun. Talvuunattiaq, ukuat havaaqhangit malikhautikhat naunaiyagiikhimayut ikitqianguyut hanayaanganik atuqtakhangit allatqiinguyunik hanalrutikhangit nallaumayut naunaitunun akhaluutiqyuaniganik.

Malikhautikhangit aulangitun kikliqarvikhagianganik nunalaani munagidjutikharnik munayaanganik aulayut akhaluutiryuanganik, kihimi aituiyaangat naunairutikharnik Nunalingnun Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkutnun aulayaangat havaktukharnik nunalaanun havagvikyuanunlu uqaudjiuyaangat nunalaanun ihuaqtunik nuutaangayuniklu hanalrutikharnik pigiaqaqtunik. Tamna maligakhaq aituihimaagtun ayungnairutikharnik havaanganik havaktakharnik naunairutitigun, aulayut talvuuna pidjutigiumayainik nunalaanganun.

4.1. Ikitqianguyut Naunairutiqaqtun Naunaitunik Akhaluutiryuanganik

Ikitqianguyut alruyalinqinikkut naunairutikhat atuqtauyukhat nunalaanin niuvigianganik himiqtuiyaangatlu ingilrutikhat naunaituni akhaluutiqyuaniganik naunaiyagiikhimayut uvani **Naunaitkut B-mi**. Ingilrutikhat allatqiingayunik ingilrutiqaqtun niuviqtaugiaqaqtun nunalaanin kitunik kitunik havaaqhanirnik talvuuna ihivriunikkut angirutikharniklu talvanga Aulapkaiyit Nunalaani Pivallidjutikharnik talvanga Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkutni.

4.2. Ingilravikhangit Himiqtautikhangit Ingilrutingnik

Atuqvikhangit akunigaaluknirmi akhaluutiqyuanigut naunaiyagiikhimayut titiraqhimayut ataani:

<u>Hunauyut</u>	<u>Atuqvikhangit Akunigaaluknirmi</u>
Pualrutilik	18nik ukiuk aulaviqaqtuq (24 tausinik ikaaknik aulagiqaqtuq)
Taadjaqtiuyut	18nik ukiuk aulaviqaqtuq (24 tausinik ikaaknik aulagiqaqtuq)
Manikhaiyaiyit	18nik ukiuk aulaviqaqtuq (24 tausinik ikaaknik aulagiqaqtuq)
Agyautit	18nik ukiuk aulaviqaqtuq (24 tausinik ikaaknik aulagiqaqtuq)

Himautikhat akhaluutiqyuanigut angirutiqatukhat tikiutigaangamik ingilrutikhat aulavikhangit 18nik ukiunik qangiutigumik.

Himautikhat akhaluutiqyuanigut 18nik ukiunik nallamaniqagtun imaatun:

Nallunaitkutiqagtunik hanauvingmin angirutiqagtunik ihuaqhaidjutikhangit havaaqhangitni;

Anginirmik ihuaqhaidjutikhangit kitunikliqaak ingilrutikhangit qitqanik aulavikhangit (9nik ukiunganik) maniktaqvikhaqaqtun talvanga naunaitkunmi 3.2.mi

Ingilrutikhat taima ihuaqtumik aulayungnaiqhimayut akituvalaaqtuqaqtuniklu auladjutikhangit ihuaqhaidjutikhangitlu akiqaliktun himiqtugiaqaqtun tikiutinani

nuungumaaniga aulavikhangit angirutiqagumik talvanga Aulapkaiyi Nunalaani Pivalliadjutikharnik.

5.0 Havaaqhangit Maniliqidjutikhangit

5.1. Akhaluutiuyuqangit Ingilrutikhat Pihimayut Manikhainik

Nunalaangit piqaqtukhat Ingilrutikhat Pihimayut Manikhainik. Ingilrutikhat Pihimayut Manikhainik maniktaqvikhaqhimayut maningnin aulahimayut ingilrutingnin atuqtauhimaaqtun inungnun, allat qullirutingnin kavamanmi, allanin havagviinin, nanminiqagtunikluuniit havagviinin (talvanga kituniliqaak allatqinguyut nanminiqagtunik talvani nunalaami).

Tuani faiv pusanguyuq uvani maniktaqvikhangit nuutiqauniaqtun talvanga Ingilrutingnun Akhaluutiuyuqangit Pihimayut Manikhangit. Nunalaani pihimayukhat Manikharnik maniktaqvikhaqagtukhat allami maniliqidjutingni.

Havagiaqaqtun allatqiinguyunun nunalaanun ihuaqtumik iniqtigiangat maniktaqvikhangit akhaluutiuyuqangit himiqtautikhangit talvanga Ingilrutikharni Pihimayut Manikhangit aulaqtirviangani uvani havaaqharni naunaiqhimaniaqtuq ukiuqaqtunik ingilrutikhangit atuqtauhimaaqtun nallaumanikkut akhaluutiuyuqangit atuqtauhimaaqtunlu pihimayut manikhangit qullirutikhangnun.

Nunalaangit nuutaanguyut ingilrutikhangit aulayunik maniktaqvikhimayut pihimayuyunik pigaqaqtun himiqtuiyaangat akhaluutiuyuganik taima kituliqaak ilakhagiyait ingilrutikhangit tikiutigumik atuqvikhangit akhaluutiryuqangit. Nunalaangit utuqanguyunik ingilrutingnik akhaluutigiyainik, imaa/imaaluuniit piqaluangitun maniktaqvikharnik talvani Pihimayainik aulahimaagiangat himiqtuutikharnik ingilrutingnik ukiungit atulihaaqtunik uvani havaaqharni pigiaqagungnaqhiyuq ikayuutikharnik talvanga Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkutnin atugiaqagumikluuniit allanin atuguminaqtunik allanikluuniit manikharnin atugiaqaqtainik.

Nunalaangit ilauniaqhimayut talvani Nunalaani Akhaluutiuyuqangit Havaaqharnun taima maniktaqluaqangitun piyukhauyut upalungairutikharnik piyaangani tamaat maniktaqvikharnik pihimayunin manikharnik qillaminuaq atugiaqagumik.

5.2. Maniktaqvikharnik Atuqtakharnik

Tamna nunalaani Akhaluutiuyuqangit Pihimayut Manikharnik atuqtaugiaqaqtun hanalrutikharnik maniliqiyaanganik himiqtuutikharnik akhaluutiryuqangit. Talvuunatigun MMEP-ni:

Tamangnik nunalaani kuapulaisingit pigiaqaqtun aadjikiiktumik maniktaqvikharnik angirutiqagumiyunin talvanga Maligaliuqyualiqivingmi;

Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut tunihaiyukhat maniktaqvikhangit ukiuk tamaat pigiaqaqtunun nunalaangit kuapulaisinun pigiaqaqtun naunairutingni atuqtakhangit uvani havaaqharni naunaitkunmi titiraqhimayuq 6.2-mi;

Tamangnik nunalaani kuapulaisingit naunaiyaiyukhat piutikhangit ukiuk tamaat aituqvikhangit nuutiqhimagyuq talvunga Akhaluutiqyunganun Pihimayunik Manikharni;

Tuani faiv pusanguyuq manikhangit katitiqhimayut talvunga aulanikkut ihuaqhaidjutikhatigun allanin havagvikyunganik atuqhimaagtun havagvikyunganik atuqhimaagtun akhaluutiqyunganik nuutiqtauniaqtun talvunga Akhaluutiqyunganun Pihimayunik Manikharnun;

Tamaita himiqtauhimayut ingilrutikharnik talvnai Akhaluutiqyungini maniktaqvikhaqhimayukhat talvunga Akhaluutiqyunganin Pihimayut Manikharnin.

5.3. Atugumayainik Niuvigianganik Ingilrutikharnik

Tamna Nunalaani Akhaluutiqyungit Maligakharni Havaaqhangitlu havakhimayut tuniyaangat anginirmik atugiaqaqtanganik nunalaanun talvani ihuaqhaidjutikharnik taima himiqtauvakhimayut naunaitun akhaluutiqyungit.

Nunalaani himigiaqaqtun akhaluutingit atugumik ukuninga atugumayainik:

Niuvinaqlutik ingilrutikharnik talvunga havaaqhat maniktaqvikharnik pigiaqagumik; Akiliktuinikkut ingilrutingnik, aulayunik akiliktuihimaagtunik talvunga havaaqharnin maniktaqvikharnin;

Atugaqaqtunik manikhaliutitigun qillaminuaq niuvigiangat ingilrutikharnik, angirutiqagumik akikharnik akiliktuihimaagtangitlu akiligiiqhimalugumi talvunga hivunirmi havaaqhangit maniktaqvikharnin.

6.0 Ilituqhainikkut Kiudjutikharniklu

6.1. Havaktakhangit Munagiyakhangitlu

Minista

Tamna Minista talvunga Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut kiugiaqaqtuq Maligaliuryarvingmun auladjutikhatigun uvani maligakharni.

Tuglia Minista

Tamna Tuglia Minista talvunga Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut:

- a) Munagiyukhat titiqiqidjutikhangit tamainik malikhautikhangit aulahimayut uvani maligakharni;

- b) Angirutiqagiaqaqtun naunaiyagiikhimayumik maniktaqvikharnik nallanikkut atuqtakhangnun naunaiyagiikhimayut uvani maligakharni;
- c) Imailiugiaqaqtun, talvuuna titiraqhimayumik malikhautikharnik, havaktigiaqaqtun akhurutiqaqtunik angirutiqaqtukharnik naunaiyagiikhimayumik maniktaqvikharnik talvuna Ikayuktiuyuq Tuglia Minista Aviktuqvingniituq Aulapkaiyii Auladjutigiyauyukhat talvani Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut.

Aulapkaiyi Nunalaani Pivalliajutikharnik

Tamna Aulakaiyi Nunalaani Pivalliajutikharnik talvanga Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut:

- (a) Imailiuktukhaq naunaiyailuni taima uminga maligakhaq ihuaqtuq ihuaqtumiklu aulahimayuyq manikhatlu akiliktauyukhatlu pigiaqaqtun uvani maligakharni ihuaqtumiklu kiudjutiqaqhimayut talvuuna nunalaani ihivriunikkut ihivriuqtauhimayuniklu ukiuk tamaat nunalaani maniit atuqtauvakhimayut ilitugidjutingniituni.
- (b) Piyukhat ihivriuqlutiklu atuqtakharni ilauhimayunik akhuqnaqtunik ingilrutikharnik aulangituni talvani akhaluutiuyuanganin puugiikhimayut uvaniituni maligakharni.

Nunalaani Katimayiingit

Nunalaani Katimayiingit munagiyukhat naunaiyagiikhimayukhat upautiyaangat atugumayaingit uvani titiraqhimayut maligakharni ihumaliukhimayutlu aulahimayut manikhat akiliktauyukhatlu havakhimayut aulanitigun uvaniitun maligakharni nunalaani niuvainikkut maligarni.

Talvuuna Angiyukhiq Titiqiyiluq Atanguyaq, nunalaani katimayiit imailiuktukhat naunaitumik ihuaqtumik ihuaqhaidjutikharnik havaaqhaqaqtukhayut ayuittiagiikhimayumik hanayiimik tamnalun nunalaani akhaluutiliqidjutikhangit pihimayut maniktaqvikhangit ihuaqtumik atuqtaunginaqtuq maniqaqtukharlu.

6.2. Havaaqhangit Ilauyaangat Hanaqidjutikhaq (Ilauyukharnik)

Tamna Nunalaani Akhaluutiuyuarnik Maligakhaq havaaqhangitlu malikhautikhat aulaniaqtun talvunga tamainun taaksiliqiangitunik nunalaani kuapulaisinun (ilaugiaqaqtun nunalaangit). Humi pigiaqaqtun nunalaangit upautiluanguituq atuqtakhangit ilauyaangat hivullirmi ukiungani aulaningani naunaiqhimayuyq talvuuna pivallianikkut angirutikharnilu upalungairutikharnik piyaanganik atuqtauyukharnik.

Ukuat atuqtaugianganik ilauqaqtun ukuninga:

- Pivalladjutikharnik Angiyunik Akhaluutiuyuanganik Pihimayut Manikharvikharni atuqhimaagtun maniit upalungairutikhat. Una upalungairutikhaq ilaungituq aulayuni ukiungit ingilrutikhangit talvani akhaluutiuyuanganik, ukiungani tamangnik ingilrutikhat akhaluutiuyuanganik himiqtaugiaqagumik naunairutiqaqniaqtun ukiungani aituqtauyukharnik atuqtakhainik;
- Tamaat maniktaqvikhangit Akhaluutiuyuangit Pihimayut Manikhangit talvani maniliqvingmi atukiukvingni aulaanguyuq Auladjutikharnik Atukiukvingit nunalaangitni;
- Tamaat auladjutikhanga Ihuaqhaidjutikhangit Munagidjutikhat Aulatitiyaanganik Hanaqidjutikharni (MMOS-ngit) aadjikiivyaktumikluuniit hanaqidjutikhaq angirutiqaqhimayuuq tamangnin Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkutnin nunalaanginitlu;
- Tamaat auladjutikhanga naunaituuq ihuaqhaidjutikharnik havaaqhangit angirutiqaqtukhat hanayiyiumik tamangnik ilakhangitnik ingilrutingnun;
- Iqaqaiyaangat tamangnik ilakhangit ingilrutingnik akhaluutiuyuanganik pigiaqaqtun tapkuninga atuqtauyukharnik akhaluutiuyuanganik titiraqhimayut uvani/uvaniluuniit qaangiutihimayut ingilravikhangit, tuniyukhauyutluuniit Aviktuqvingni Aulapkaiyiit Auladjutikharni huuq ilauningani akhuqnaqtunikluuniit ingilrutikhangit atuqtaugiaqaqtunik.

Taima nunalaangit upautilimaitun ukuninga atuqtauyukharnik, Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut tunigiaqaqtun ikayuutikharnik ikayuktukharniklu hivullirmi ukiungani havaaqhangit hivuniquaqluni upautiyaangat ukuninga atuqtauyukharnik ukiungani malrungni havaaqharni ituni.

Talvani nunalaangit upautilimairumitku talvuuna ukiungani malruq havaaqhangit, aulalimaigumikluuniit atuqtakhangit, tamna Aviktuqvingniituuq Aulapkaiyi ihumaliuqtigiaqaqtaa talvunga Tugliamun Ministamun imaatun:

- (a) Aituqtauhimayut nunalaangitnun aulangitkumik talvuuna havaaqhangit atuqtauyukhat upautiyautinanik;
- (b) Aituqtauhimayut aulahimaagumik taima Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut havagiaqagumik nunalaangitnun ihuaqhahiyaangat hanaqidjutikhangit talvuuna havaktauvikharnik ikaakninitigun;
- (c) Talvuuna nunalaangitni aituigiaqaqtun naunaitunik ikayuutikharnik talvuuna naunairutitigun aulaningit ingilrutikhangit akhaluutiuyuangitnik, Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut ihuaqhagiaqaqtun pilutiklu naunaitunik ingilrutikharnik talvuuna nunalaangit aulatitihimaagtun nunalaangit ilagiyaangit ukiuk tamaat MMEP-ngit maniktaqvikhangit imaalu, taimailiugiaqagumik,

ikiliyumigiaqaqtitiyut aituqtauvikhangit Nunalaani Maniktaqvikhangit Havaaqqhangit akiliktuiyaangat akikhangit.

6.3. Ilituqhainikkut Atuqtakhangit

Tamangnik nunalaangit aulahimaaqtukhat tuniyukhat maniit akituyunik ihivriuqtauyukhat talvunga Aulapkaiyiimun Nunalaani Pivalliadjutikharnik aulatinanik aulavikhangit maniit atuqtauyukhat ukiunganik taima manikhangit atuqtauniaqtun aulatinanik. Uvani iluanin maniit atuqtauyukhat ilitagiyauyukhat tamainin upalungaiyakhimayut ingilrutikhangit niuviqtauhimayut tamangnik Akhaluutiqyungit Pihimayut Maniit atuqtauniaqtun maningnun upalungaiyaqhimayagiikhimayut.

Taima maniit atuqtauyukhat angirutiqagumik, tamna nunalaangit maliktakhangit angirutiqaqhimayut niuviqtauyukhat malikhakhangit malikhautikhangitlu upautiyaangat naunaitun atuqtauniaqtangit uvaniitun maligakharni. Kituliqaak niuviqtauhimayut ingilrutikhangit ihuagiyaungitun piyauhimayunik avatqutkumiluuniit atuqtauyukhangit ilitangnagumik ukuninga havaaqqhangit malikhautikharni tuniyauyukhat angirutikharnik talvunga Aviktuqvingniituuq Aulapkaiyiimin.

Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut tuniutiniaqtuuq ikayuutikharnik kitununliqaak nunalaangitnun aituqtunik ikayuutikharnik hanaiyaiyaangat havaktukharnik qiniqhiayunik titirangnik niuvigiangatlu angirutiqagtunik kitunikliqaak maligakhangit malikhautikhangitni.

6.4. Piqaqtukhat Aulatinanik Uvaniitun Maniliqinikkut Titiqiqidjutingit Maligaaq

Maniliqinikkut hanaqidjutikhangit piqaqtukhat uvani maligakharni malikhautiqagtun angirutiqagumik talvunga Maligaliuryualiqivingmin qanuqlu pigiaqagumik maniktaqvikhangit ihuaqtumik maniit atuqtauviangani.

Piqangitun uvani maligakharni imailiugiqaqangitun kitunikliqaak piyauyukhat ikikliyumiqtigiangat pidjutigiyaingit Maligaliuqtiit ihumaliugianganik havagianganiklu hanaqidjutikharnik pittiaqnikkut Nunalaani Akhaluutiryuungit Ingirlutingit Havaaqqhait hilataaniitun malikhautingniitun uvani maligakharni.

6.5. Ukiuk tamaat Maniit Atuqtauhimayut Ilitugidjutikhangit Naunaiyagiikhimayut Malikhautikhangitlu Maniliqiyryualiqiyunun

Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut ilitugidjutiliqiyukhat tuniyukhatlu tamainun nunalaangitnun piqaqlutik maniliqidjutiqagtun malikhautikharnik talvuuna Akhaluutiqyungit Ingilrutingitlu Pihimayut Manikharnin. Malikhautiqaglutiklu Maniliqiyryualiqiyunun Maniliqiyutlu Malikhautikhangit Inigiikhimayut ihivriuqtauniaqtun ihuaqhaqtaulutiklu humiliqaak ihuaqhaqtaugiaqaqtuni taima

maniliqiyiingit ilihimayaanganik naunaiyaiyaangat angirutikhangit angirutiqaqlutik maligakhangit, maliktauyakhangit havaaqhangitlu malikhautikharnik.

Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut naunaiyainiaqtun taima tamaita maniliqiyiryuanguit piqaqniaqtun ihuaqtumiklu piqaqlutik Malikhautikharnik Naunaiyagiikhimayut Ilitugidjutikhangit kituliqaak atuqtaugiaqaqtun allanguqtiqhimayut ihuaqtumiklu ilitagiyauhimayut.

Naunaitkumi B-mi: Ingilrutauyut Naunaiyagiikhimayut

**Nunalaani Akhaluutiqyuangit Ingilrutingitlu Havaaqhaq
Ikitqianiqaqtun Naunairutingnik Angiyunik Ingilrutit, Akhaluutiqyuangitlu**

INGILRUTIT/AKHALUUTIRYUANGIT	IKITQIANIQAQTUN NAUNAIRUTINGNIK	
<p>Hivunirmi Pualrutitqaqtuq Ulapani Akhalualgit, 4nik Aquttitqaqtun</p> <p>100 kw (134 Hp)</p> <p>(Akhalualik Taadjarut aadjikiiktuq ihuaniqaqtuni)</p>	Hunauyut	Ikitqianiqaqtun Naunairutingnik
	Pualgilik	2.3 - 3.0 m ³ (3.0 - 4.0 yd ³) - ukiukmi Piqaqtuq/kikiamik qipiuktalikmik qitqaniituni Qillaminuaq Kaliutiqaqviqaqtuq, ITnik Itunik
	Puplaktirutiqaqtuq	3nik auladjutingnik piqaqtuq, aqudjutiqaqtuq Qillaminuaq Katititviqaqtun Puplaktirutiqaqtuq Matunik 3nik matulgit angmaqtaqtunik 2nik aqudjutiqaqtuq
	Alruyaqtuqtuq	Halogen-mik Qullitqaqtun Hivunganirmi Kingunganilu Qitumun Aulaniqaqtun Ingnitutinun Niglautikhangit Unaqutit
	Innituqlianga	Himiqaqtuq Naunairutit ilauqaqtun Ikaakniqarnirmik Anginirmik Unaqutiqaqtuq/Mahaktitirut Aulavikhangit Namaktumik Aulayaangat ROPSnik Qullitqaqtuq
	Ingnitit	Qiqumalaitkut/Niglaqtutit – Hivunirmi Aulavikhanga Nigluamaningani 50nik Aulaningani Hanalrut – Niglahuilalik
	Aulavikhangit Hunavaluit	Tigumiarutit Kapurautiliknik Hivutuyumik
<p>Tracta Taadjarut Nunanik</p> <p>Paanguliaqtun ituq 60 kw (80 Hp)</p> <p>(Havigalingnik Akhaluarutilik Taadjarut aadjikutaa) (Akhaluarutilik Taadjarut aadjikutaa ihuagiyauyuq)</p>	Pulrutilik	6sinik aulaqaqtun, ilauyut puplaktuutiqaqtunik
	Iluaniitun	Aliqaarutiqaqtun ilauyut puplaktuutiqaqtunik Winch
	Innituqlianga	Iluaniitun ROPS-ngit/FOPS-ngit Innituqlianga Unaqutiqaqtuq/Mahaktitirut Himiqaqtuq Naunairutit ilauqaqtun Ikaakniqarnirmik Anginirmik.
	Ingnitit	Qiqumalaitkut/Niglaqtutit – Hivunirmi

INGILRUTIT/AKHALUUTIRYUANGIT	IKITQIANIQAQTUN NAUNAIRUTINGNIK	
		Aulavikhanga Nigluamaningani 50nik Aulaningani Hanalrut
	Ingniqutit	Halogen-mik Qulliqagtun Hivunganirmi Kingunganilu Qitumun Aulaniaqtutin Ingniqutingnun Niglautiruta Unaqut
Ingniqutilik Manikhaiyaiyi Allatqiinguyuuq Avatilikhalik 14,000 kg-nik uqumaitilaamik tigumiaqaqtuuq auladjutikhanga uqumaitilaanga	Taadjaqtirut	Taadjaqtirut hiliktilaalik 12nik angiktilaarutingnik Kikiakyuaq kiklingani ituq
	Aulavikhangit Hunavaluit	Aliqaarut (kingunganiituuq) Qiliruaqtitilik (hivunganiituuq)
	Innituqlianga	ROPSnik Qullikhanga Himiqaaqtuuq Naunairutit ilauqaqtun Ikaakniqarnirmik Anginirmik Unaqutiqaqtuuq/Mahaktitirut
	Ingniqutit	Qiqiumalaitkut/Niglaqtutit – Hivunirmi Aulavikhanga Nigluamaningani 50nik Aulaningani Hanalrut
	Alruyaqtuqtunik	Halogen-mik Qulliqagtun Hivunganirmi Kingunganilu Qitumun Aulaniaqtutin
Agyaqtiiyuuq Nunanik Kingungani Naavitigivaktuuq, Akhaluarvikhanga Nayugaani 26,000 kg-nik uqumaitilaanga	Nayugakhaa Hivungani	Ingniqutinun Niglautikhangit Unaqutit
	Nayugakhaa Kingungani	40000 lb-nik uqumaitilaamik Aqutunik munagiqaaqtun kiluutaqangman aulavikhamik
	Qumiktauta	Anirmimik Uhitirutiqaqtuuq
	Aquyaangat Uigaluanga	6-nguyuuq * 4-nganin
	Qanuritmangaat Akhaluut	Aulagiqaaqtuuq Inmikkut
	Ingniqut	Urhuqluktunik Atuuqtuuq Qiqiumalaitkut/Niglaqtutit – Hivunirmi Aulavikhanga Nigluamaningani 50nik
	Alruyaqtuqtunik	Ingniqutinun Niglautikhangit Unaqutit
	Iluaniitun	Ikaakningit Naunaitkuta Unaqutiqaqtuuq/Mahaktitirut
	Quiqut	Hivungani Iliugaqtauhimayuuq Qinnqutilikmik Nivingakhimayuuq Hiugaqnik hiamitirut (ihuaqhahimayuuq piigiqaaqtuuqlu) Imaqtuqtunik Hiamitirutilik Qataqyulik

